

Folkepensionister med samspilsproblemer

Tabeller og figurer

Ældre Sagen

December 2019

Ældre Sagen udarbejder en række analyser om ældre med hovedvægt på en talmæssig dokumentation. Hovedkilden er Danmarks Statistik, enten Statistikbanken eller udtræk fra et indkomstregister, der bygger på en 30 % stikprøve af befolkningen, som Ældre Sagen har adgang til under forskerordningen. Det tilstræbes, at hvert års Ældre i Tal indeholder de nyeste tal om et emne. Der anvendes oplysninger for forskellige år, afhængigt af hvornår statistikker om de enkelte emner offentliggøres. Det tilstræbes, at figurer og tabeller med samme indhold har samme nummer fra år til år. Figurer og tabeller står derfor ikke nødvendigvis i den rækkefølge, de refereres i teksten.

Tabeller og figurer

Beregning af sammensat marginalsat og opgørelse af antallet af folkepensionister med samspilsproblem

Kombinationen af skat og modregning i sociale ydelser fører ofte til, at det, der er tilbage af en ekstra indtægt, fx udbetaling fra en pensionsordning, udgør et mindre beløb, end for en tilsvarende erhvervsaktiv.

Nogle gange betyder kombinationen af indkomstskat og modregning i sociale ydelser en modregning for den marginale udbetaling på over 70 %.

I analysen betragtes sammensatte marginalsatter, der er højere end topskatten, som udtryk for et "samspilsproblem".

Udgangspunktet for analysen er en stikprøve på 30 % fra Danmarks Statistiks pensionsregister og indkomstregister for 2017.

Ud fra oplysninger om pensionen i januar 2017 er folkepensionisterne opdelt i folkepensionister, der modtager fuldt pensionstillæg, og folkepensionister, der modtager et reduceret eller intet pensionstillæg. Opdelingen sker på grundlag af den personlige tillægsprocent. Hvis den personlige tillægsprocent er 1 eller mere, har pensionisten fuldt pensionstillæg. (Ved at anvende den personlige tillægsprocent, sikres det, at pensionister, der har reduceret pensionstillæg, fordi de er brøkpensionister, ikke kommer i gruppen, der har reduceret pensionstillæg pga. indkomst).

Pensionister, der ikke har fuldt pensionstillæg, opdeles i de, der har et reduceret pensionstillæg, og de, der ikke har pensionstillæg, ud fra beløbsstørrelse. Samspilsprocenten er beregnet for en enlig folkepensionist.

Fuld, reduceret eller ingen ældrecheck opgøres ud fra den personlige tillægsprocent og størrelsen af den likvide formue.

Boligydelse opgøres ud fra oplysninger i boligydelsesregistret. Hvis en person, der ikke bor i ejerbolig, modtager boligydelse, antages det, at der vil ske modregning med 22,5 %, dvs. at alle boligydelsesmodtagere anses for at have et samspilsproblem. Det er en overvurdering, idet der er boligydelsesmodtagere, der ikke bliver modregnet med mere end 11 % ved en indkomststigning, ligesom der er boligydelsesmodtagere, der slet ikke oplever en reduktion af boligydelsen ved en indkomstændring, fordi de modtager maksimal boligydelse.

Samspilsproblem for varmetillæg opgøres for alle, der er registreret som modtagere af varmetillæg, og som har en personlig tillægsprocent, der er mindre end 100. Samspilsprocenten er beregnet ud fra et varmetillæg på 3.000 kr. Det er højere end det gennemsnitlige varmetillæg, men mindre end det maksimale varmetillæg, dvs. samspilsprocenten kan være lavere eller højere end den, der indgår i analysen.

Samspilsproblemet for den grønne check er beregnet ud fra den grønne checks størrelse. Hvis checken er mindre end det fulde beløb (i 2017), men større end 0, svarer samspilsprocenten til aftrapningen på 7,5 %.

Aftrapning af nedslag i ejendomsværdiskat er beregnet for alle, der er registret som ejere, dvs. at evt. nedslag for lejere, der ejer et fritidshus, ikke er medregnet. Hvis indkomsten er over grænsen for nedtrapning, men under grænsen for bortfald af nedslag, er aftrapningen beregnet for de maksimale nedslag på 6.000 kr., dvs. det er forudsat at ejendomsværdien er mindst 1,5 mio. kr. Der vil således være pensionister, hvor samspilsprocenten er lavere.

Bortfald af ½ medielicens og bortfald af tillæg til grøn check (§ 1, stk. 4) er ikke medtaget ved opgørelsen af samspilsproblem eller beregning af sammensat marginalsat.

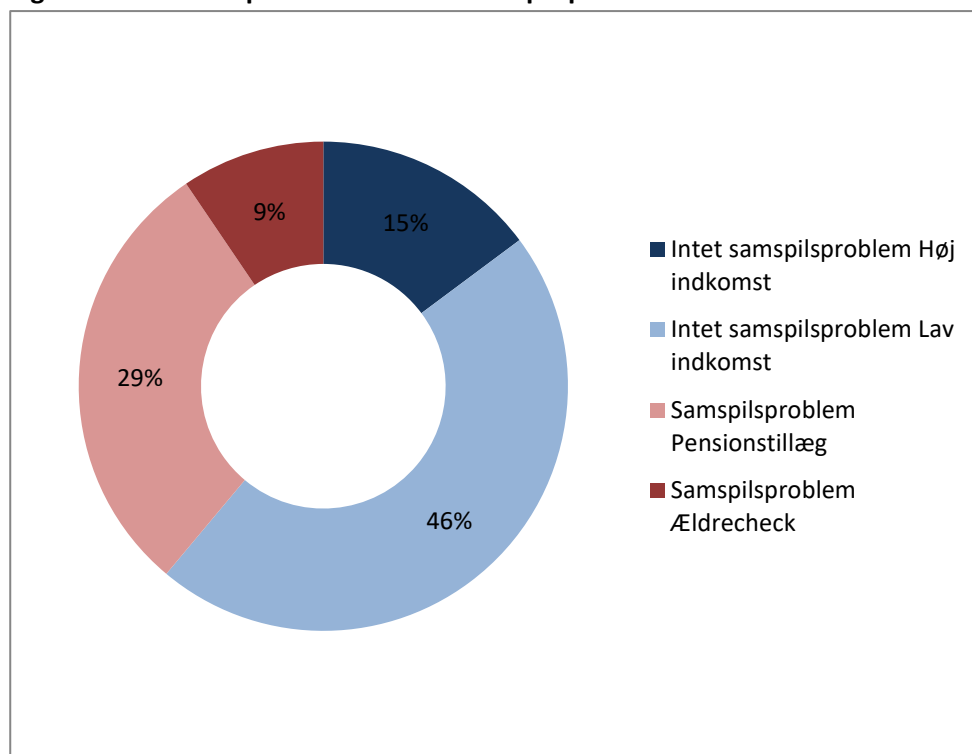
Ved beregning af den sammensatte marginalsat i 2019 er der for bundskatteyder hhv. topskatteyder anvendt den gennemsnitlige kommuneskat afrundet til 1. dec. tillagt kirkeskat beregnet som gennemsnittet for medlemmer og ikke-medlemmer afrundet til 1. dec., jf. <https://www.skm.dk/skattetal/satser/kommunal-beskatning/kommuneskatter-gennemsnitsprocenter-2007-2020>

Tabel 1. Sammensatte marginalsatter enlig - 2019-satser	
Bundskat (inklusive kommune og kirkeskat)	37.73%
Bundskat og aftrapning af nedslag i ejendomsværdiskat	42.73%
Bundskat og aftrapning grøn check	45.23%
Bundskat og aftrapning af varmetillæg (Enlig; varmetillæg 3.000 kr.)	43.52%
Bundskat og aftrapning af varmetillæg og nedslag i ejendomsværdiskat	48.52%
Bundskat og aftrapning af pensionstillæg	56.97%
Bundskat og aftrapning af ældrecheck	58.89%
Bundskat og aftrapning af boligydelse (22,5%)	60.23%
Bundskat, aftrapning af ældrecheck og varmetillæg (varmetillæg 3.000 kr.)	64.68%
Bundskat, aftrapning af ældrecheck og nedslag i ejendomsværdiskat	63.89%
Bundskat, aftrapning af pensionstillæg og nedslag i ejendomsværdiskat	61.97%
Bundskat, aftrapning af pensionstillæg og aftrapning af grøn check	62.15%
Bundskat, aftrapning af pensionstillæg og boligydelse (22,5%)	72.52%
Bundskat, aftrapning af ældrecheck og boligydelse (22,5%)	81.39%
Topskat (inklusive kommune og kirkeskat)	52.75%
Skattemæssig værdi af ligningsmæssigt fradrag for pensionsindbetaling (LL § 9L)	
Mere end 15 år før pensionsalder 8%	2.05%
Mindre end 15 år før pensionsalder 22%	5.63%

Egne beregninger. Beregningerne vedrører udbetaling af privat pension. Der er anvendt en gennemsnitlig kommuneskat på 24,9% og en gennemsnitlig kirkeskatteprocent på 0,7%, svarende til et gennemsnit for medlemmer og ikke-medlemmer, jf. tabel 1b i

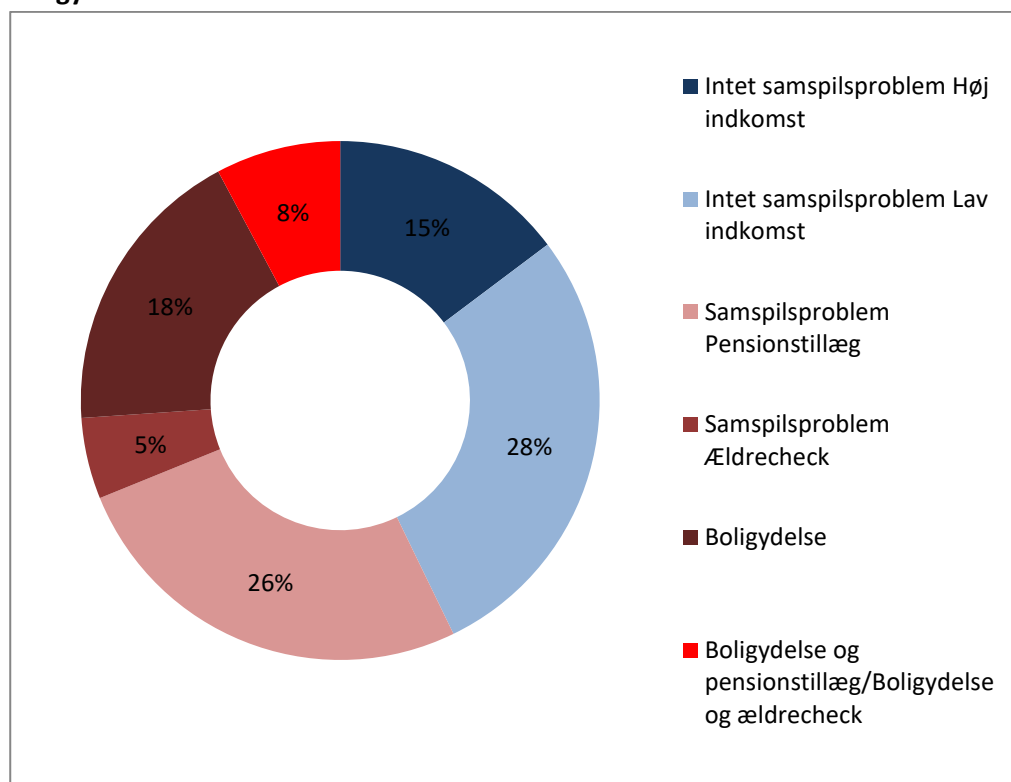
<https://www.skm.dk/skattetal/satser/kommunal-beskatning/kommuneskatter-gennemsnitsprocenter-2007-2020>

Figur 1. Andel folkepensionister med samspilsproblem i relation til ældrecheck og pensionstillæg – 2017

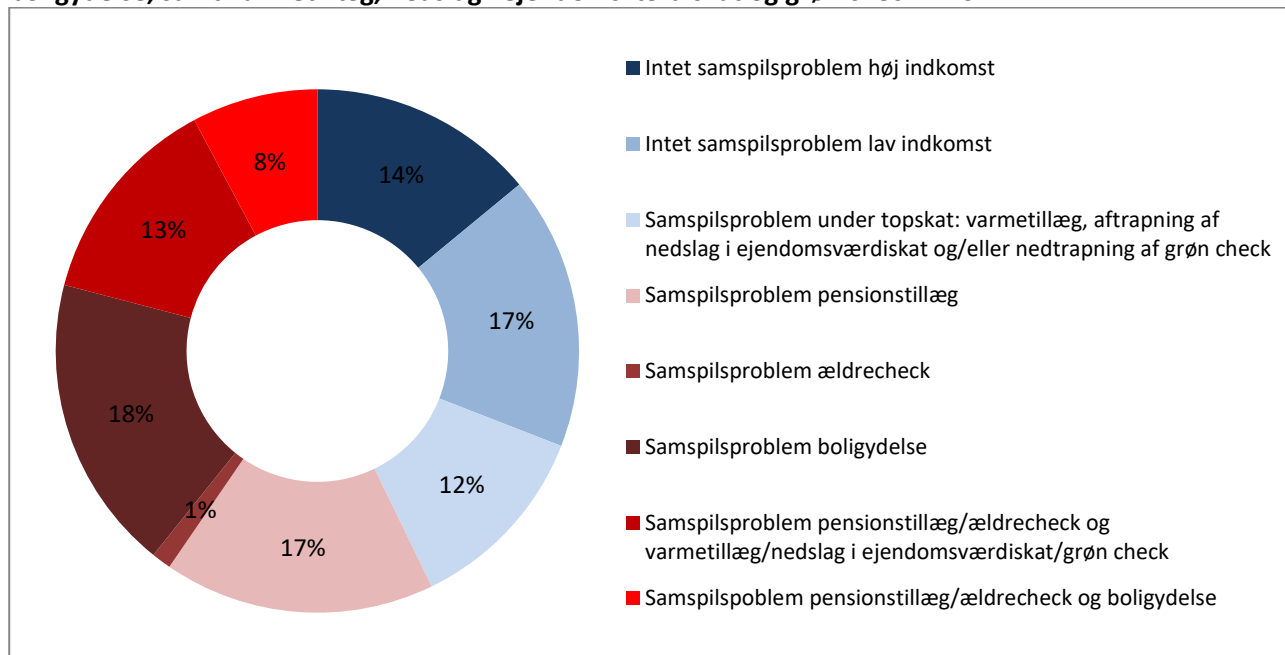
Kilde: 30 % stikprøve af Danmarks Statistiks indkomstregister og register for social pension og egne beregninger, jf. boks

Figur 2. Andel folkepensionister med samspilsproblem i relation til ældrecheck, pensionstillæg og boligydelse – 2017

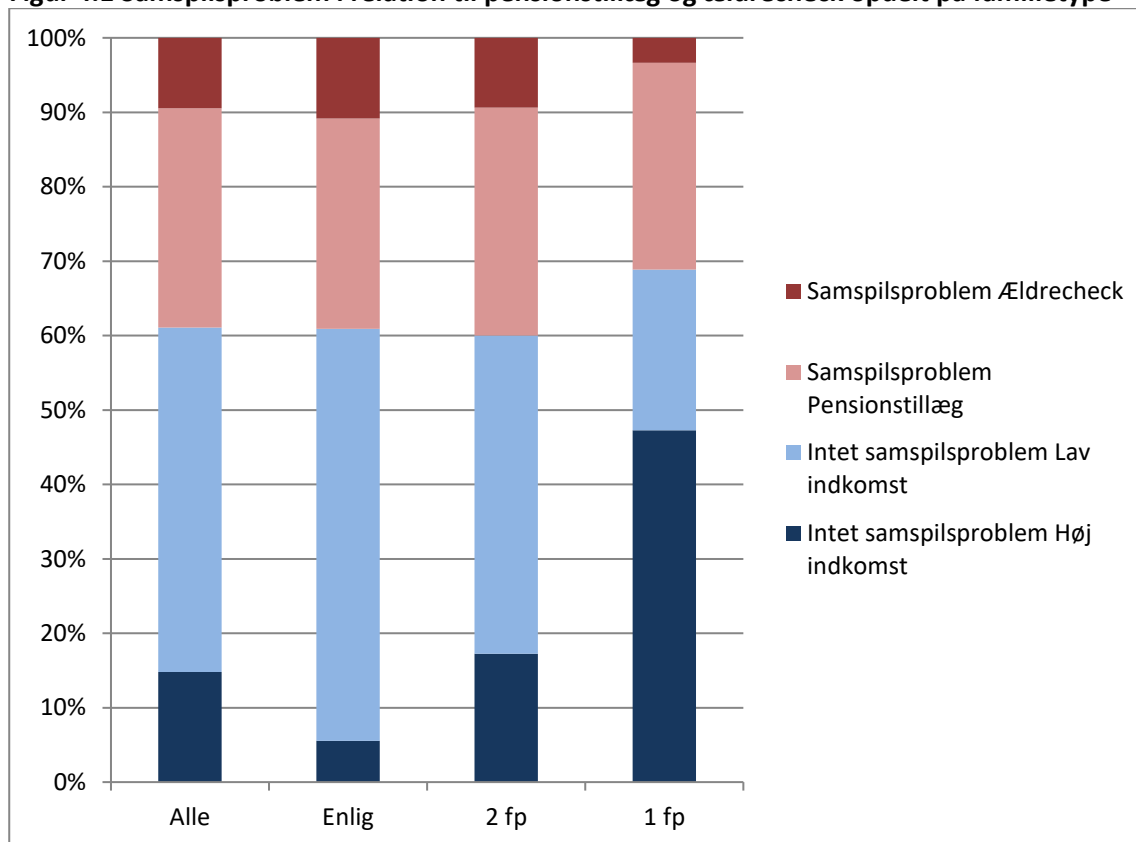
Kilde: Som figur 1.

Figur 3. Andel folkepensionister med samspilsproblem i relation til ældrecheck, pensionstillæg og boligydelse, samt varmetillæg, nedslag i ejendomsværdiskat og grøn check – 2017

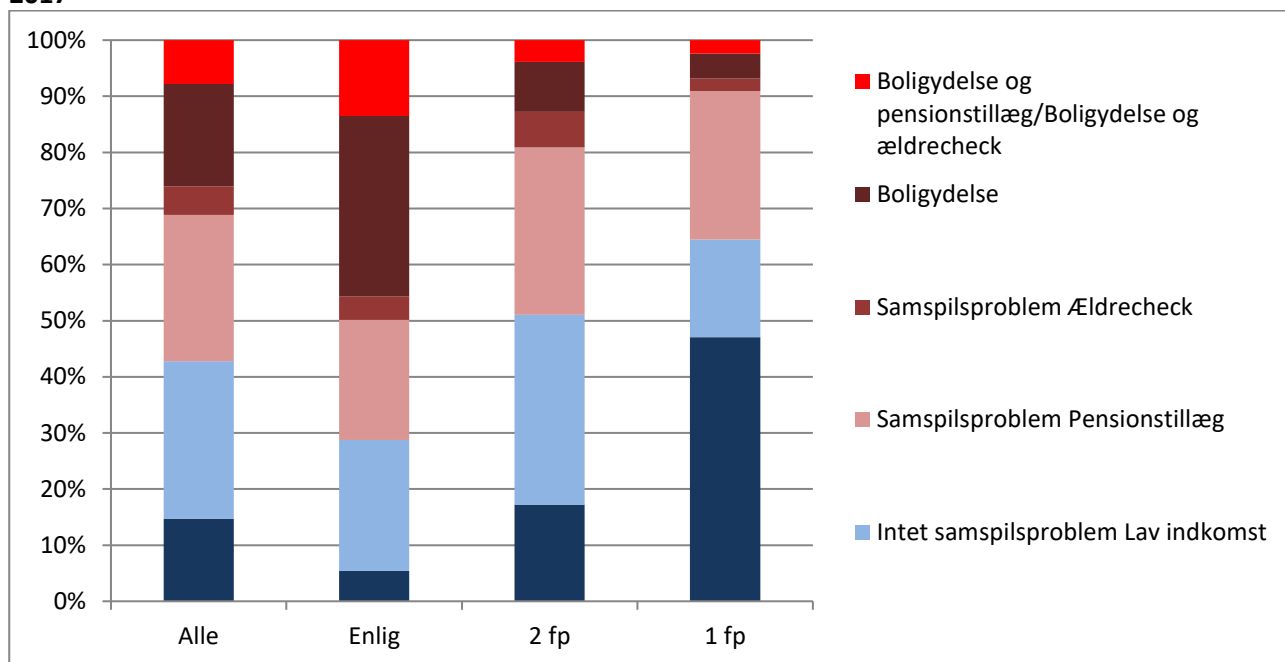
Kilde: Som figur 1.

Figur 4.1 Samspilsproblem i relation til pensionstillæg og ældrecheck opdelt på familietype – 2017

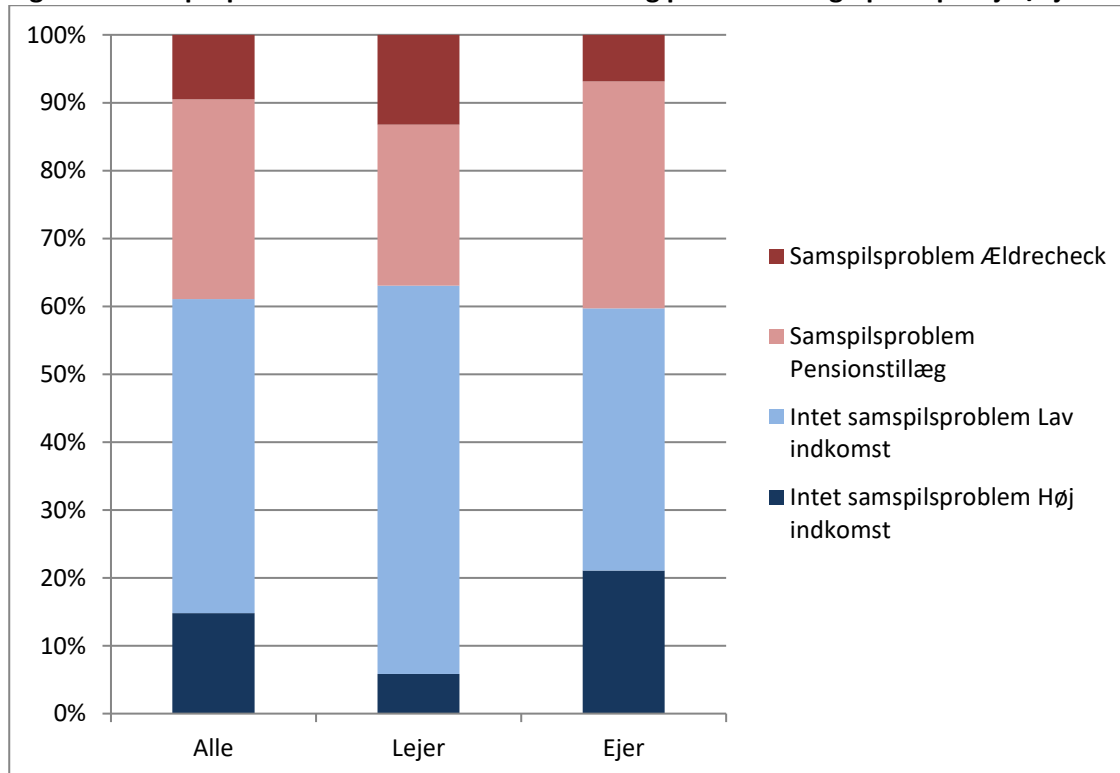
Kilde: Som figur 1.

Figur 4.2 Samspilsproblem i relation til ældrecheck, pensionstillæg og boligydelse opdelt på familietype – 2017

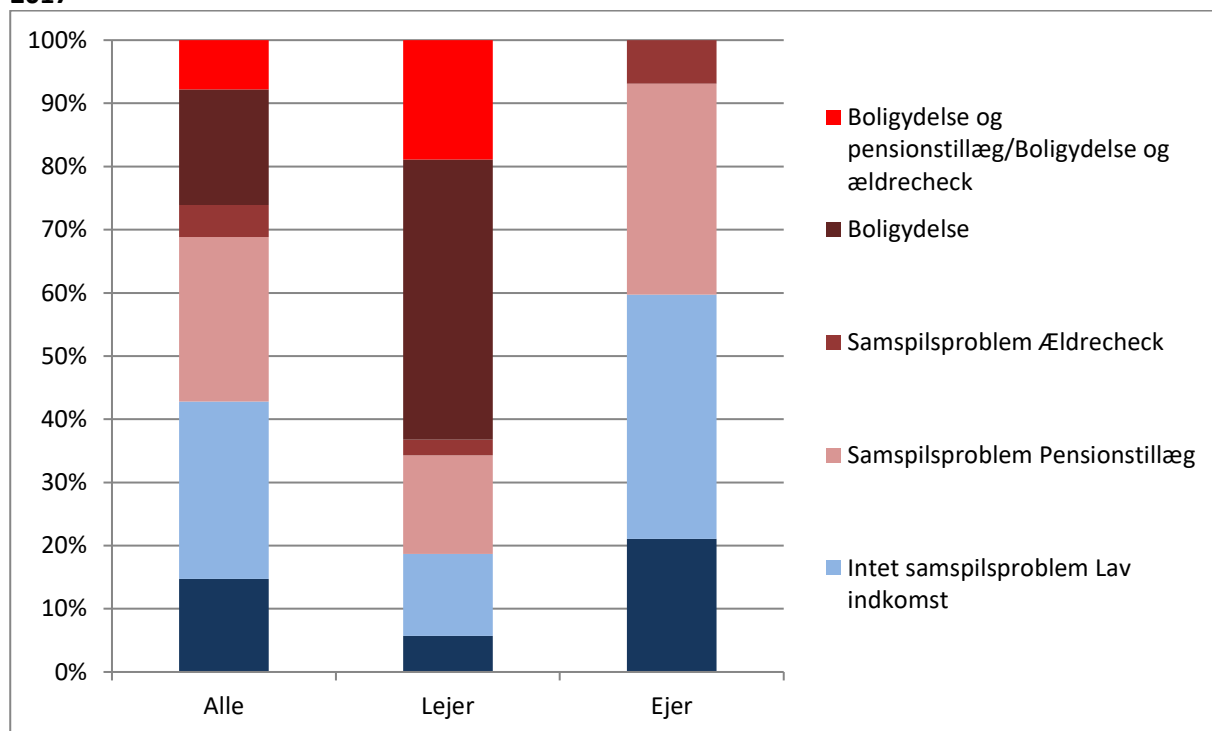
Kilde: Som figur 1.

Figur 5.1 Samspilsproblem i relation til ældrecheck og pensionstillæg opdelt på lejer/ejer – 2017

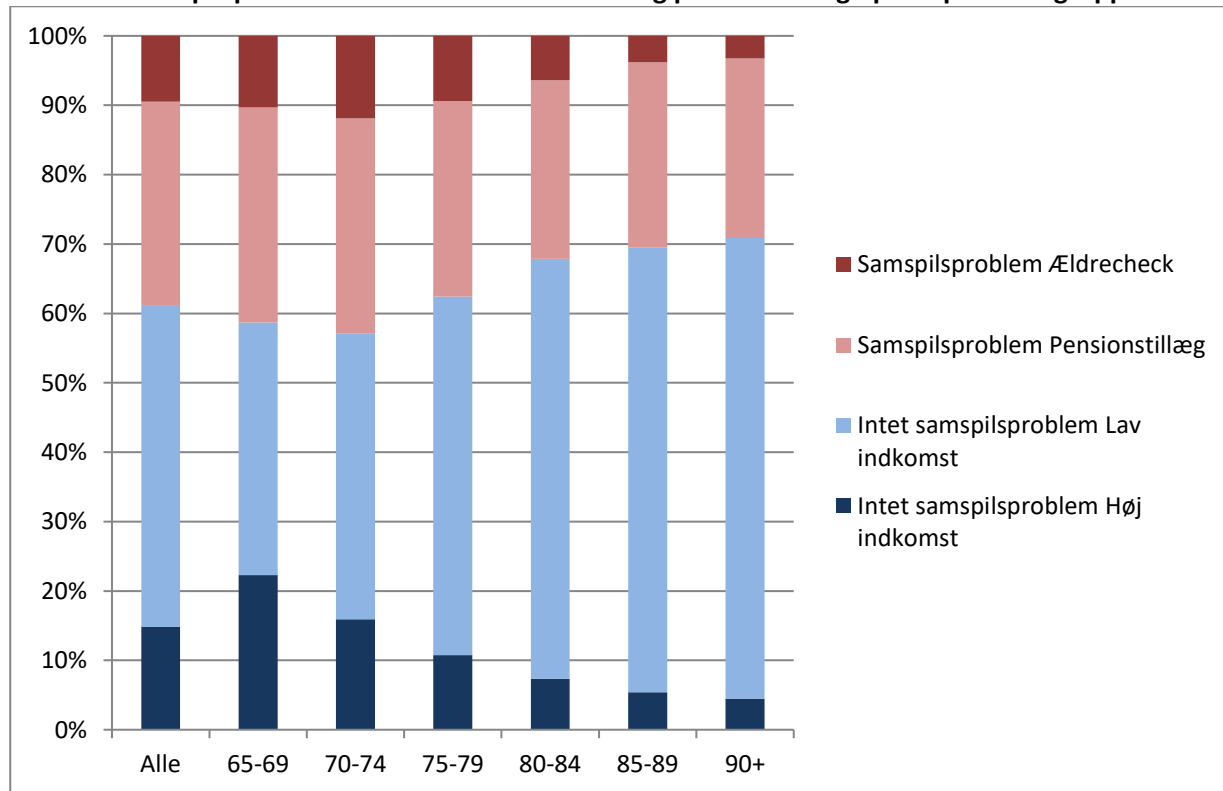
Kilde: Som figur 1.

Figur 5.2 Samspilsproblem i relation til ældrecheck, pensionstillæg og boligydelse opdelt på lejer/ejer – 2017

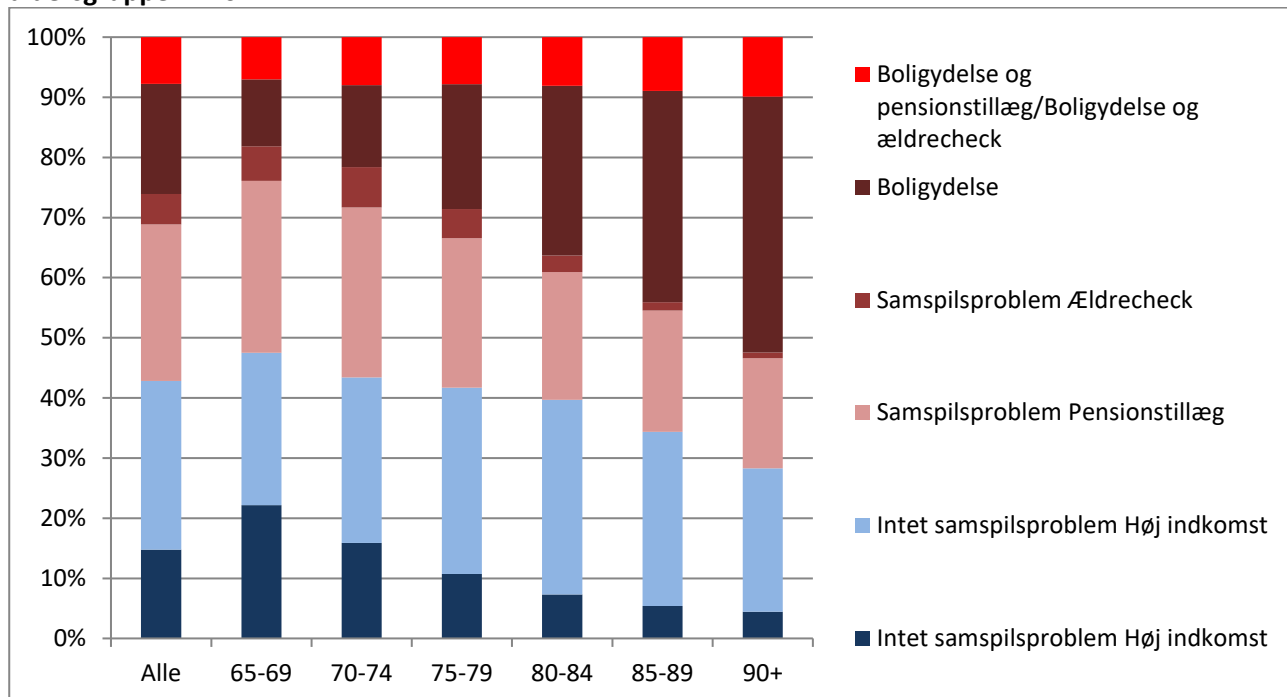
Kilde: Som figur 1.

Tabel 6.1 Samspilsproblem i relation til ældrecheck og pensionstillæg opdelt på aldersgrupper – 2017

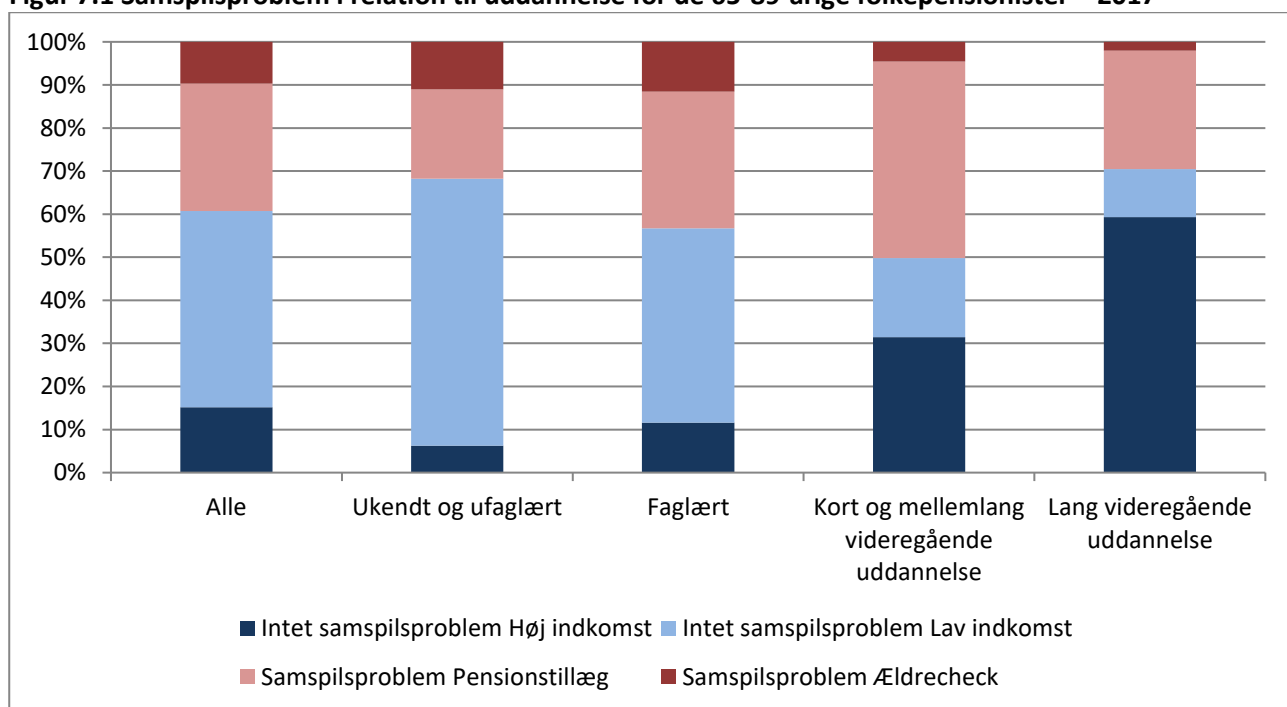
Kilde: Som figur 1.

Figur 6.2 Samspilsproblem i relation til ældrecheck, pensionstillæg og boligydelse opdelt på aldersgrupper – 2017

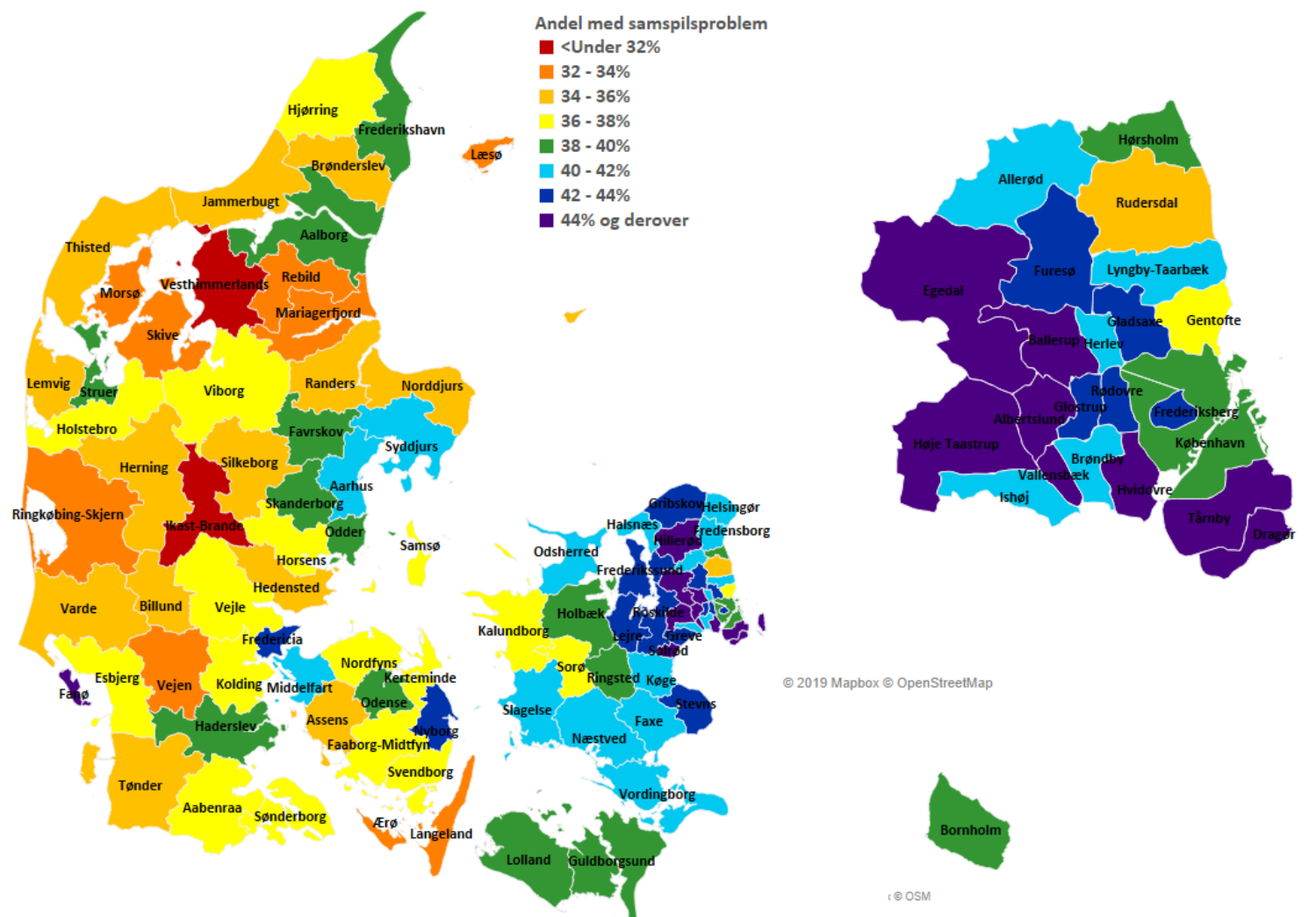
Kilde: Som figur 1.

Figur 7.1 Samspilsproblem i relation til uddannelse for de 65-89-årige folkepensionister – 2017

Kilde: Som figur 1, samt uddannelseskode HFAUDD. Gruppen ufaglært omfatter også personer med gymnasial uddannelse som højeste fuldførte uddannelse. Kun de 65-89-årige er medtaget, da uddannelseskoden har et meget højt antal med "ukendt" i de ældste aldersgrupper. Hovedparten af de 65-89-årige pensionister er ufaglærte (41 %) eller faglærte (39 %), mens kort og mellemlang videregående uddannelse udgør 17 % og de langvarigt uddannede knap 5 %

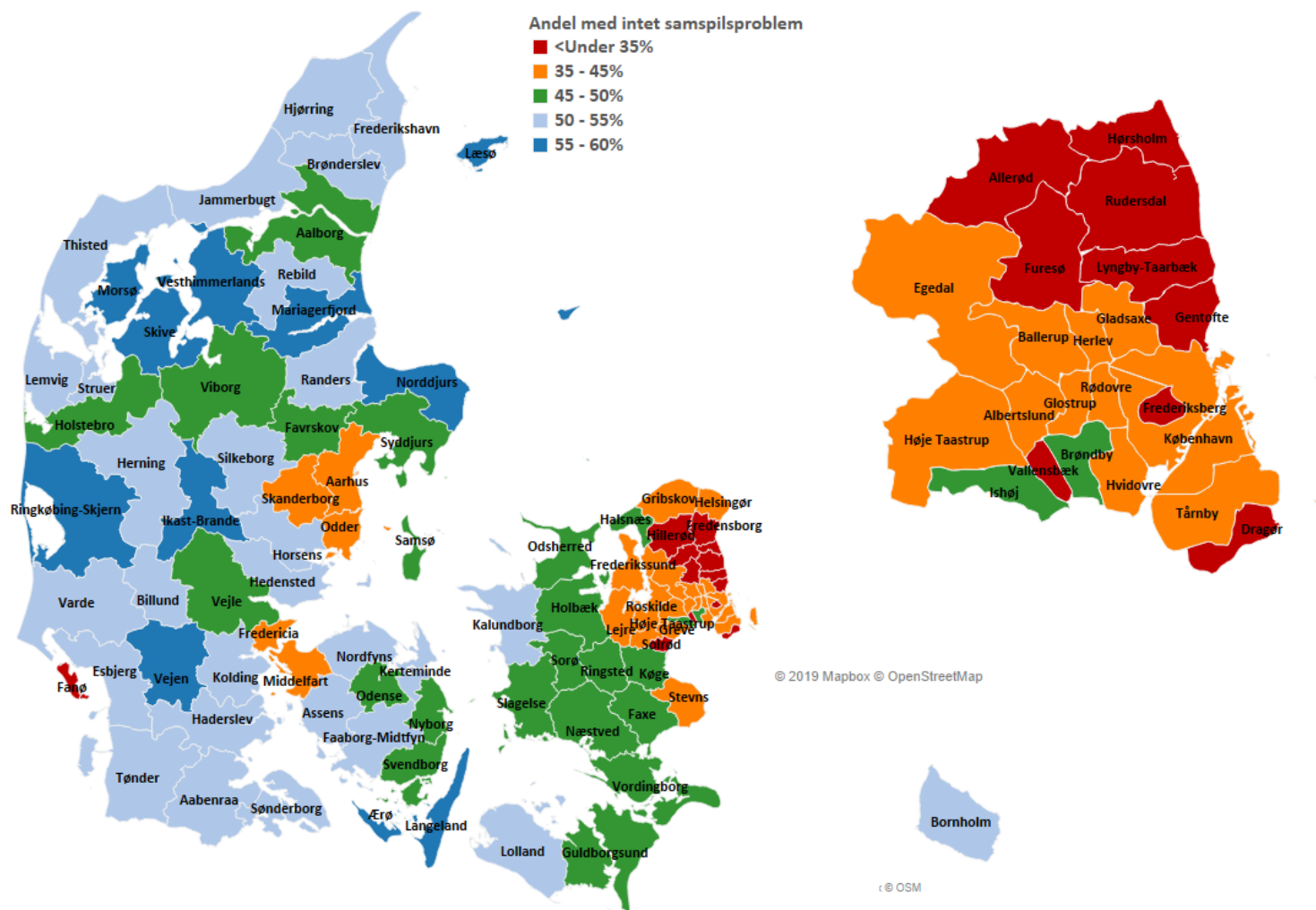
Kort 1. Andel af folkepensionister, der har samspilsproblem i relation til ældrecheck og pensionstillæg – 2017

© 2019 Mapbox © OpenStreetMap

Kilde: Som figur 1. Grøn markerer kommuner, hvor andelen ligger omkring gennemsnittet på 38,91 %.

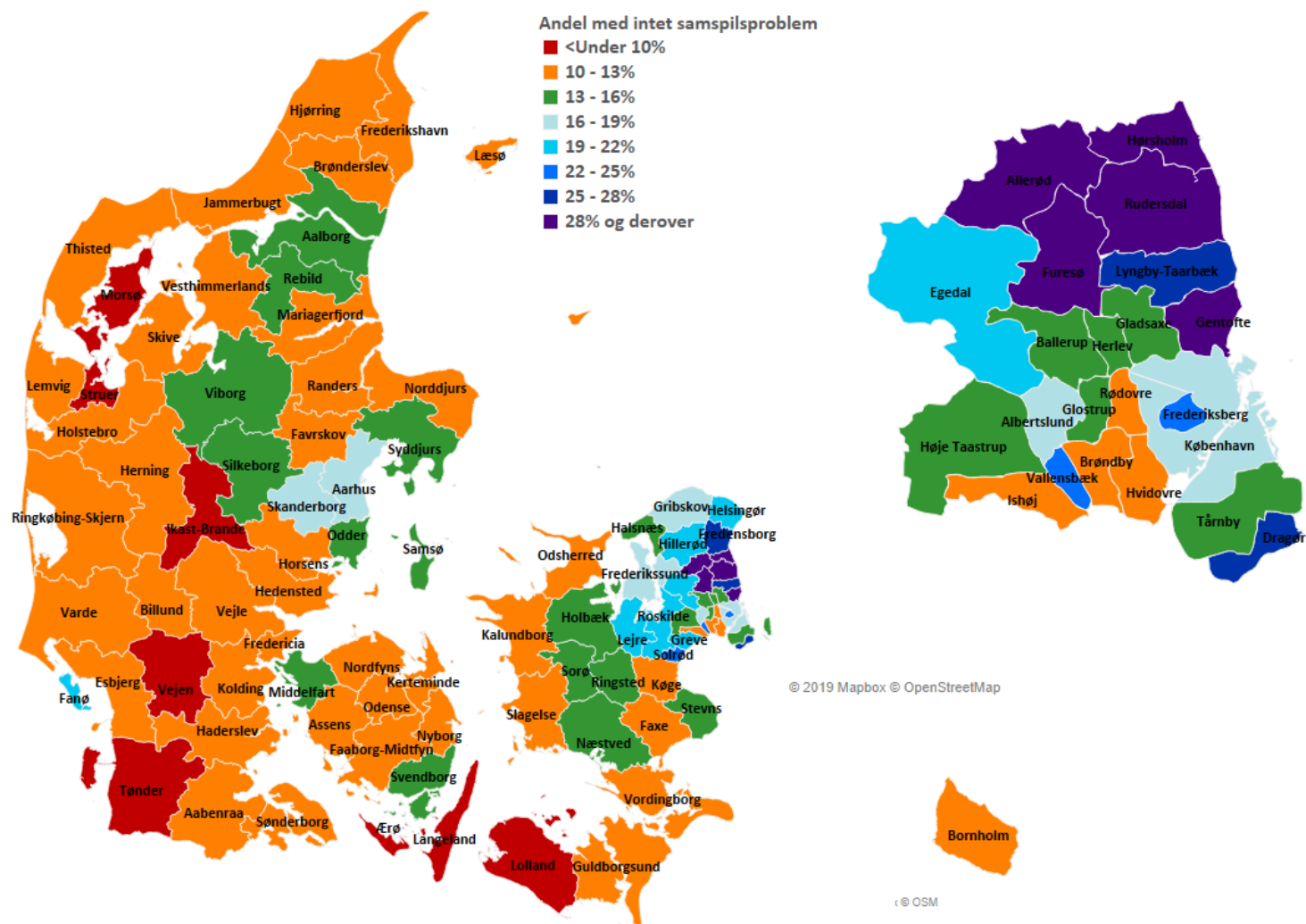
Kort 1.b Andel af folkepensionister, der *ikke* har samspilsproblem i relation til ældrecheck og pensionstillæg, fordi de har *lav* indkomst – 2017

© 2019 Mapbox © OpenStreetMap

Kilde: Som figur 1. Grøn markerer kommuner, hvor andelen ligger omkring gennemsnittet på 46,28 %.

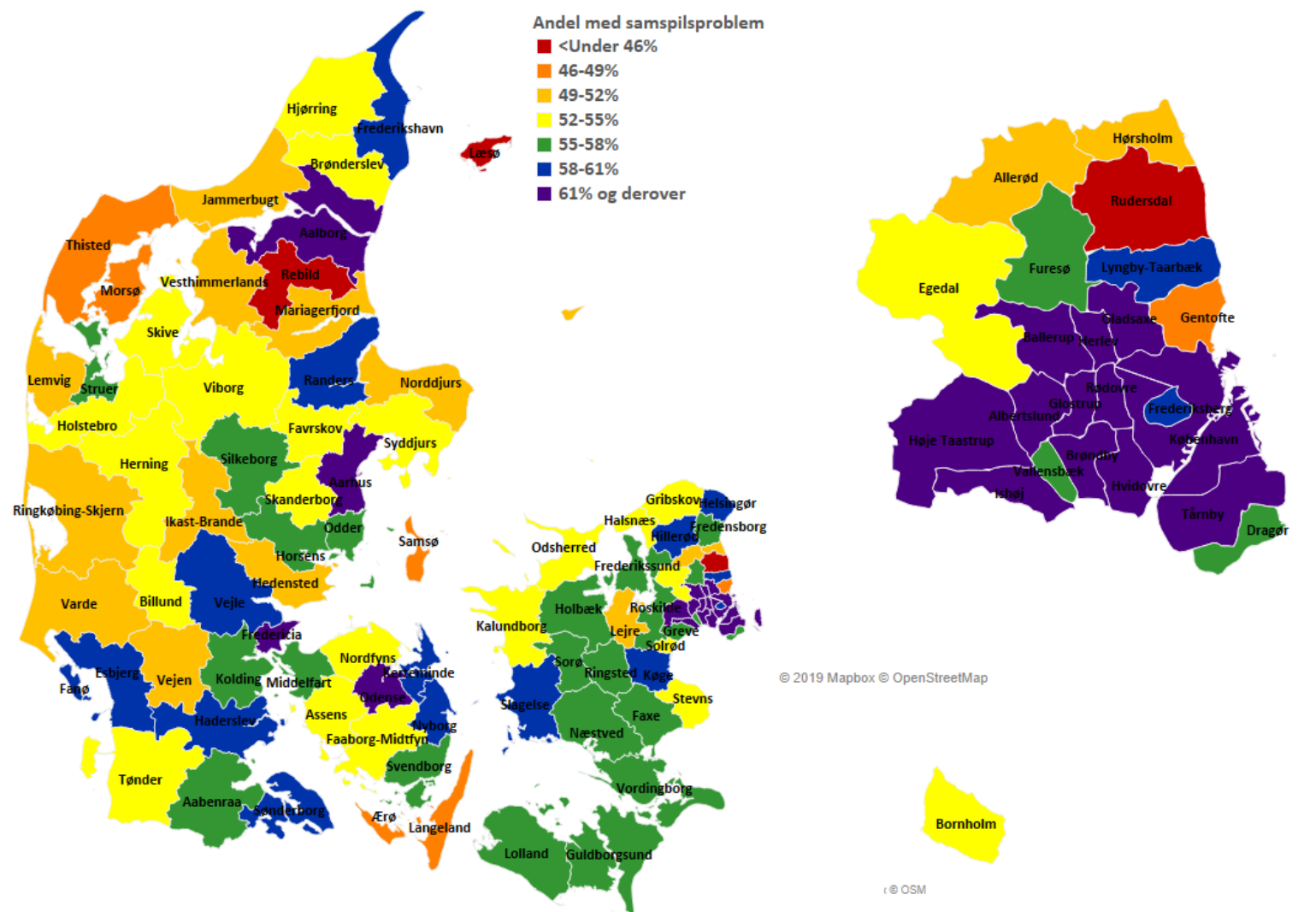
Kort 1.c Andel af folkepensionister, der *ikke* har samspilsproblem i relation til ældrecheck og pensionstillæg, fordi de har *høj* indkomst - 2017

© 2019 Mapbox © OpenStreetMap

Kilde: Som figur 1. Grøn markerer kommuner, hvor andelen ligger omkring gennemsnittet på 14,8 %.

Kort 2. Andel af folkepensionister, der har samspilsproblem i relation til ældrecheck, pensionstillæg og boligydelse – 2017

© 2019 Mapbox © OpenStreetMap

Kilde: Som figur 1. Grøn markerer kommuner, hvor andelen ligger omkring gennemsnittet på 57,2 %.